

Hmeljarski vestnik

Glasiló Hmeljarskega društva za Dravsko banovino v Žalcu

Izhaja mesečno enkrat — v hmeljski sezoni tudi večkrat v neobveznem obsegu
Člani Hmeljarskega društva prejema jo list brezplačno

Štev. 11.

Žalec, dne 1. novembra 1936

Leto III.

Jesenska dela v hmeljiščih

Hmeljska sezona je končana. Hmeljar je svoj hmeljski pridelek vnovčil. Vprašanje pa je, ali je s svojim uspehom zadovoljen in če se mu je njegovo celoletno trdo delo tudi res izplačalo! To pa je odvisno od tega, kako je upošteval praktična navodila, ki jih je dobival od svoje strokovne organizacije Hmeljarskega društva potom strokovnega glasila Hmeljarskega vestnika.

Z zadovoljstvom moramo pibiti, da so se topogledno razmere že znatno izboljšale in da je danes le še malo onih zakrknjenih nevernih Tomažev, ki spremljajo z nezaupanjem vsak napreden nauk kot nepotrebno novotarijo. To se je pokazalo zlasti letos pri škropljenju hmeljskih nasadov. Nič ni pomagalo beganje in smešenje dobro mislečih ljudi, večina savinjskih hmeljarjev je sledila našemu pozivu in natančno upoštevala naša navodila pri škropljenju hmeljskih nasadov. A tudi ostali, ki doslej še niso škropili, so prišli do spoznanja, da brez škropljenja ni več zelene barve hmeljske kobule in da je bodočnost našega hmeljarstva na svetovnih hmeljskih tržiščih odvisna samo od konkurenčne sposobnosti našega blaga. Boj med posameznimi proveniencami je neizprosni in v tem boju bo merodajna samo kvaliteta hmelja. Zato naj bo vse prizadevanje našega savinjskega hmeljarja posvečeno pridelovanju **prvovrstne kvalitete našega slovitega Goldinga!**

Da pa bo dosegel naš savinjski hmeljar zadovoljive uspehe, je potrebno, da se točno drži naših navodil za umno hmeljarstvo. Že v jeseni — takoj po končani hmeljski sezoni — mora misliti na prihodnje leto. Katera dela naj opravi hmeljar že v jeseni? Neobhodno potrebna so sledeča:

1. Ko trte popolnoma dozore, jih odrežemo 10 cm nad zemljo, da vidimo pri odoravanju, kje so sadeži, da jih ne ranimo ali izorjemo. Hmeljevino spravimo na kupe in jo sežgemo. **To delo moramo storiti na vsak način, da zabranimo nadaljni razvoj peronospor, ki nam že več let najresneje ograža hmeljske nasade.**

Popolnoma napačno pa je — kakor so storili letos nekateri starokopitni hmeljarji — če se hmeljevina takoj po končanem obiranju odreže in spravi domov kot nastelj. Hmeljar, ki je napravil to, si je škodoval v dvojnem oziru: 1. s porezanjem hmeljskih trt takoj po obiranju je oslabil hmeljsko koreniko za več let, ker ji je odtekel rezervni živež, 2. s hmeljevino, ki jo uporablja kot nastelj, pa spravlja domov trose peronospor — največjega sovražnika hmeljske rastline. Trosi prezimijo v hlevskem gnoju in se spomladi z gnojenjem zopet spravljajo v zemljo.

2. Jeseni odstranimo ves plevel, ki se je po obiranju

bohotno razrasel v hmeljiščih. Da je treba tudi v jeseni hmeljnik obdelovati, se bo morda zdelo marsikomu čudno, ker tega pri nas še nismo vajeni, vendar je to potrebno in se vrši v drugih državah n. pr. na Angleškem že dolgo časa. Zlasti pa je priporočljivo, da se uniči ves plevel, predno prehaja cvetje v plod. Posebno nadležen plevel pa je: rogovilček, osat, več vrst repice, gavez, dresen, razni mleči itd., ki zavžijejo mnogo redilnih snovi na škodo hmeljske rastline. **Zavedajmo se, da je hmeljišče vrt, ki ga je treba najskrbneje gojiti in kjer ne sme biti prostora za škodljivce!**

3. Jeseni trosimo tudi apno, na katerem je naša savinjska zemlja zlasti ponekod zelo uboga. Kako važno je apnenje hmeljskih nasadov, se v kratkih besedah ne da niti povedati. Predvsem pa je treba poudariti, da redno apnenje hmeljskih nasadov ne pomnožuje samo hmeljskega pridelka, ampak ohrani hmeljsko rastlino tudi zdravo in odpornejšo proti škodljivcem, posebno pa proti peronospori.

Hmelj potrebuje za svoj razvoj mnogo apna, ki pa ga žal ne najde povsod v zadostni meri v zemlji, vsled česar je potrebno, da ji ga dovajamo v obliki fino zdrobljenega žganega apna ali apnene prhljice. Apnamo pa hmeljišče le pri lepem suhem vremenu v jeseni. Kakor smo že poudarili, ne služi apno samo kot hrana hmeljski rastlini, temveč tudi kot razkuževalno sredstvo proti raznim škodljivcem in boleznim. Opetovano smo že opozarjali naše hmeljarje na važno vlogo, ki jo igra apno v hmeljarstvu, pibiti pa moramo pri tej priliki, da se naši tozadevni nasveti glede apnenja hmeljskih nasadov žalibog vse premalo upoštevajo, kljub temu, da je apno eno najcenejših sredstev za povzdigo množine in kvalitete hmeljskega pridelka.

4. Eno najvažnejših jesenskih del pa je **gnojenje hmeljskih nasadov** s hlevskim gnojem in z onimi umetnimi gnojili, ki so težko topljiva v zemlji.

Kar se tiče gnojenja hmeljske rastline, si mnogi hmeljarji sploh še niso na jasnem, s čim in kedaj je treba gnojiti. Zato moramo vedeti, da je vsako gnojenje življenjske važnosti za razvoj hmeljske rastline, a najučinkovitejše je jesensko gnojenje! Vsako gnojilo rabi gotov čas, predno se razkroji v zemlji in postane dostopno hmeljski rastlini kot hrana. To velja tako za hlevski gnoj, kakor tudi za razna umetna gnojila. Zato je potrebno, da dobi hmeljska rastlina hrano v obliki hlevskega ali umetnega gnoja **pravočasno.**

Bolje prehitro, nego prepozno! Zlasti priporočljivo je v jeseni gnojenje z Tomaževo žlindro, superfosfatom, apnenim dušikom in kalijem. Hlevski gnoj ali kompost pa raztrosimo jeseni še pred oranjem, da ga s plugom spravimo v zemljo.

5. Jeseni tudi opuščamo ostarele in oslabele hmelj-

ske nasade in posamezne onemogle hmeljske kornike, ki smo jih že polleti ali pred obiranjem zaznamovali kot takšne, da jih spomladi nadomestimo z dobrimi sadeži.

Velevažno delo vsakega hmeljarja pa naj bi bila selekcija hmeljske rastline, o kateri smo pisali v zadnji številki Hmeljarskega vestnika.

Škropilnice za hmelj in sadno drevje

so neobhoden pripomoček vsakemu hmeljarju in sadjarju v svrhu pridelovanja zdravo-zelenega hmelja in lepega namiznega sadja. Izkušstvo zadnjih treh let glede škropljenja proti **peronospori, plesni in rdečemu pajku** na hmelju, ter **škrlupu (Fusicladium)** in živalskim škodljivcem na sadnem drevju, nas uči, da ni dovolj, če ima več producentov, vas ali občina skupno eno ali dve brizgalni, to pa radi tega, ker je neobhodno potrebno, da se zatira tako hmeljske kot sadne škodljivce **pravočasno**, čim je podana možnost nastopa škodljivca ali bolezn.

Vsiljuje se nam nehotе vprašanje, kako naj si škropilnico nabavimo? Tozadevno je treba pomisliti sledeče:

Pri nas specijalizacija še ni tako napredovala, kot to vidimo v drugih državah, n. pr. v Nemčiji, Zedinjenih državah Severne Amerike, Rusiji, Čehoslovaški. Vzrok temu je gotovo iskati v tem, da pri nas ni tako velikih tovarn, ki bi zahtevale prav poglobljeno, popolno znanje v eni omejeni stroki in radi tega pri nas življenje ne vstvarja takih superspecijalistov.

Najcenejše je vedno to, kar povzroča v dobi obratovanja najmanjše stroške. Ti celotni stroški zavisijo po eni strani od nabavne cene aparata, na drugi strani pa tudi od stroškov, ki jih povzroča obratovanje samo, popravila, vzdrževanje itd. Vedno je tako, da povzroča cenejša naprava večje stalne stroške pri obratovanju, popravilih itd., medtem ko so obratovalni stroški dražje naprave manjši, ker dela dražja naprava vedno bolj racionalno in zahteva zaradi solidnejše izdelave manj popravil in manjše vzdrževalne stroške. Težko je najti pravilno pot. Gotovo pa je, da najcenejša naprava ni najboljša, niti zares najcenejša, ako se upoštevajo vsi izdatki v več letih. Danes mora vsakdo gledati na to, da čim bolj omeji svoje izdatke. Velika konkurenca tovarniških podjetij povzroča, da skušajo na vsak način znižati cene, če tudi včasih na račun kvalitete. Zaradi tega naj kupci ne kupujejo najcenejše naprave, temveč v obratu zares najcenejše, pri nakupu pa dražje - solidno blago.

Presoditi, katera naprava za škropljenje hmelja in sadnega drevja je najcenejša, t. j. najboljše, zamore samo strokovnjak. Če torej hmeljar ali sadjar sam ni strokovnjak, je najbolje, če se drži renomiranih in preizkušenih izdelkov tovarn, katerim je poleg normalnega, poštenega zaslužka največ na tem, da si ohranijo svoje dobro ime in si na ta način povečajo krog svojih odjemalcev.

Pri nas imajo vodilno vlogo škropilnice **Heromax**, izdelek znane češke tovarne Rich. Herold v Chomutovu, ČSR, katerih je največ v obratu in so se povsod ter brez izjeme izvrstno obnesle. Stalna zaloga vseh vrst škropilnic, tako nahrbtnnih, prevoznih in motornih do 50 atm. pritiska, je pa pri domači tvrdki **Ivan Virant v Žalcu**, katera je reflektantom z vsemi potrebnimi podatki in nasveti rade volje na razpolago.

Mihael Ruprecht, posestnik,
Št. Janž pri Velenju

Proč s tekači!

Kot član Hmeljarskega društva sem dolžan podati glede hmeljske kupčije nekaj vidikov iz pretekle hmeljske sezone.

Kakor je vsem hmeljarjem prav dobro znano, se je začela letos kupčija, ko še ni bilo niti $\frac{1}{4}$ hmelja obranega. Hmeljske cene so se ustalile ter ostale čvrste ves čas do danes. Takoj, ko so izdali trgovci nalog za prvo nakupovanje, so šli njihovi podnakupovalci (tekači) z največjo brzino od vasi do vasi ter begali uboge hmeljarje, da bo cena padla. Plačevali so od Din 20— do Din 25—, kakor je bil pač človek, ne pa toliko po kakovosti blaga.

Nekaj naših pravih in vrlih hmeljarjev pa le ni bilo takoj zrelih za prodajo. Zato so tekači uvideli, da tu ne bo pravega zaslužka in so razširili med ljudi novico, da je cena že padla. Tedaj pa so tudi trdni hmeljarji začeli oddajati svoje boljše blago po nižji ceni kot prvi, ker so nasledli lažem naših tekačev.

S solznimi očmi mora gledati to početje umni hmeljar, kateremu je za napredek hmeljarstva v Savinjski dolini. Poglejmo v Nemčijo in Čehoslovaško, kako je tam, pa imajo isto blago kot mi. So pač naprednejši in zavednejši, kakor mi!

Zato je skrajni čas, da se zbudimo hmeljarji iz spanja! Prosimo pomoči in zaščite naših interesov na višjih in pristojnih mestih, da se v bodoče ne bo več dogajalo, da bi bil naš hmeljar žrtev brezvestnih tekačev in predmet raznih izkoriščevalcev! Naj vendar že pride enkrat do tega, da bo hmeljar, ki celo leto težko čaka na svoj edini dohodek od hmeljskega pridelka, prodajal svoje blago poštenim kupcem, ne pa brezvestnim ljudem, katerim je le za hitri zaslužek, pa naj bo hmelj pri tem po Din 25— ali pa samo po Din 10—, ker jim je to vseeno.

Poznam tekača, ki je zaslužil pri nakupovanju hmelja v treh tednih več, kakor izkupi pisec teh vrst kot srednji hmeljar letno za ves svoj hmeljski pridelek.

Še enkrat vas pozivam hmeljarji, da se strnemó v vrste pravih in zavednih hmeljarjev, da ne bo težja prodaja, kakor pridelovanje hmelja! V slogi je moč, odpravimo oderuštvo pri hmeljski trgovini!

Tržna poročila

Žalec. V mesecu oktobru je bilo prodanih v našem hmeljskem okolišu nekaj nad 2.000 kvint. hmelja, tako da znaša sedaj množina vsega doslej prodanega hmelja letošnjega pridelka 39.500 kvintalov. Zaloge neprodanega hmelja se cenijo samo še na 500 kvintalov.

Cene so se v minulem mesecu nadalje dvignile in notirajo danes Din 18— do Din 32— za 1 kg. Večja partija izbranega hmelja pa je dosegla celo nekaj več.

Zanimanje za preostali hmelj je precejšnje in bo v najkrajšem času prodan. Hmeljsko sezono 1936-37 je smatrati skoraj za zaključeno. Položaj je pri nespremenjenih cenah zelo čvrst.

Odjemalci našega hmelja so bili letos po večini isti kakor lani, in sicer:

Severna Amerika USA	20.000 kvintalov
Anglija	11.000 »
Belgija	4.000 »
Južna Amerika	1.000 »
Francija	1.000 »
Japonska	800 »
Ostale države	1.700 »

Skupno torej 39.500 kvintalov

Ako prištejemo tej številki še neprodanih 500 kvintalov, vidimo, da smo pridelali v letu 1936 ravno toliko hmelja, kakor v letu 1935, t. j. **40.000 kvintalov**.

Bačka. V mesecu oktobru je nastal v hmeljski trgovini zastoj. Do danes je prodanega bačkega hmelja 85%. Cene so se gibale med Din 10.— in Din 24.— za 1 kg. Neprodanega hmelja leži še danes circa 3.500 kvintalov.

Češkoslovaška. Enako, kakor pri nas, so se vršili v letošnji hmeljski sezoni tudi na Češkoslovaškem hmeljski nakupi v hitrem in velikem obsegu. Neprodanega hmelja je ostalo kljub veliki letini na Češkem doslej samo še okrog 25.000 kvintalov. Cene so ostale — če upoštevamo devalvacijo češke krone — skoraj nespremenjene ter notira danes žateški hmelj Kč 750.— do Kč 1'225.— za 50 kg, t. j. Din 22.— do Din 37.— za 1 kg.

Nemčija. Tudi v Nemčiji se je vršil letos nakup hmelja z neverjetno naglico, tako da je bilo prodano do danes že 90% celotnega nemškega pridelka. Cene so se v zadnjem času nekoliko dvignile in je tendenca zelo čvrsta.

K u p i s e

4 do 6 m² že rabljena toda dobro ohranjena

hmeljska sušilnina

proti takojšnjemu plačilu.

Naslov interesenta pove uprava Hmeljarskega vestnika.

V nevarnosti

je tvoj denar doma pred ognjem in tatovi!

Nalagaj

denar v domače hranilnice!

Zaupaj svoj denar

HRANILNICE DRAVSKE BANOVINE

(prej JUŽNOŠTAJERSKA HRANILNICA)
v Celju, nasproti pošte.

Za hranilnico jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in davčno močjo.

Nove vloge so takoj izplačljive.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Sedaj je pravi čas gnojenja hmelja z apnenim dušikom

Gnojilo raztrosimo po celém hmeljniku

Na 1000 sadik — 100 kg

Apneni dušik razkužuje zemljo, uničuje klice bolezni in zarod hmeljskih škodljivcev!

Vsako hmeljišče mora tekom jeseni

biti potrošeno z

apnenim dušikom!



Savinjska posojilnica v Žalcu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena l. 1881.



nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodneje

Hmeljarji! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun poštne hranilnice št. 10.994

Brzjavljivi: »Posojilnica«

Telefon št. 2

Blagajniške ure: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah in praznikih od 9. do 11.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši Narodni dom



Glavnica in rezerve
nad Din 16,500.000

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenja za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:

Maribor, Šoštanj